EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 4.11.2021.
COM(2021) 672 final

2021/0350 (NLE)

Priekšlikums

# PADOMES LĒMUMS

## par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Tirdzniecības organizācijas 12. Ministru konferencē

# PASKAIDROJUMA RAKSTS

## 1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz Padomes lēmumu par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Tirdzniecības organizācijas 12. Ministru konferencē attiecībā uz vairāku paredzēto lēmumu pieņemšanu. Ar šo priekšlikumu tiek aptvertas šādas jomas:

1. subsīdijas zivsaimniecībā;
2. tirdzniecība un veselība;
3. pasākumi, kas saistīti ar *TRIPS* līgumā paredzēto intelektuālo īpašumu, Covid-19 pandēmijas un citu pandēmiju apstākļos;
4. pārredzamības uzlabojumi lauksaimniecībā;
5. iekšējais atbalsts lauksaimniecībā;
6. publisko pārtikas nodrošinājuma krājumu glabāšana;
7. eksportam noteikti ierobežojumi lauksaimniecībā, ieskaitot Pasaules Pārtikas programmas atbrīvojumu no eksportam noteiktiem ierobežojumiem;
8. eksporta konkurence lauksaimniecībā;
9. piekļuve tirgum lauksaimniecībā;
10. īpašais aizsardzības mehānisms (ĪAM) lauksaimniecībā;
11. vienošanās par tarifa kvotu pārvaldības noteikumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem pārskatīšana (Bali lēmuma par tarifa kvotām pārskatīšana);
12. kokvilna;
13. vismazāk attīstītās valstis (VAV) un īpaša un diferencēta attieksme (ĪDA);
14. paziņojumi un
15. tirdzniecības problēmas.

## 2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

### 2.1. Līgums par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu (“PTO līgums”)

Līgums par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu (“PTO līgums”) tiecas sasniegt līguma preambulā minētos mērķus. Līgums stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī.

Eiropas Savienība (“ES”) ir nolīguma[1] puse. Nolīguma puses ir arī visas 27 ES dalībvalstis. PTO var pieņemt lēmumus saskaņā ar PTO līgumā noteiktajām procedūrām.

### 2.2. Pasaules Tirdzniecības organizācijas Ministru konference

Ministru konference, kas ir PTO augstākā lēmumu pieņemšanas struktūra, notiek vismaz reizi divos gados. Praksē lēmumi tiek pieņemti pēc konsensa principa.

Nākamā Ministru konference noritēs Šveicē, Ženēvā (2021. gada 30. novembrī–3. decembrī).

[1] Padomes Lēmums 94/800/EK (1994. gada 22. decembris) par daudzpusējo sarunu Urugvajas kārtā (no 1986. gada līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV L 336, 23.12.1994., 1. lpp.).

## 2.3. Paredzētie PTO Ministru konferences akti

Gaidāms, ka PTO 3. decembra 12. Ministru konferencē tiks pieņemti vairāki lēmumi attiecībā uz:

1. subsīdijām zivsaimniecībā;
2. tirdzniecību un veselību;
3. pasākumiem, kas saistīti ar *TRIPS* līgumā paredzēto intelektuālo īpašumu, Covid-19 pandēmijas un citu pandēmiju apstākļos;
4. pārredzamības uzlabojumiem lauksaimniecībā;
5. iekšējo atbalstu lauksaimniecībā;
6. publisko pārtikas nodrošinājuma krājumu glabāšanu;
7. eksportam noteiktiem ierobežojumiem lauksaimniecībā, ieskaitot Pasaules Pārtikas programmas atbrīvojumu no eksportam noteiktiem ierobežojumiem;
8. eksporta konkurenci lauksaimniecībā;
9. piekļuvi tirgum lauksaimniecībā;
10. īpašo aizsardzības mehānismu (ĪAM) lauksaimniecībā;
11. Bali lēmuma par tarifa kvotām pārskatīšanu;
12. kokvilnu;
13. vismazāk attīstītajām valstīm un ĪDA
14. paziņojumiem un
15. tirdzniecības problēmām.

## 3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Šā priekšlikuma mērķis ir ļaut ES pievienoties konsensam, kas Pasaules Tirdzniecības organizācijā varētu tikt panākts attiecībā uz paredzēto aktu pieņemšanu Ministru konferencē.

Lai gan vēl nav skaidrs, vai un kādā mērā PTO dalībvalstis spēs rast konsensu, 12. Ministru konferencē ieņemamo Eiropas Savienības nostāju iepriekš nosaka Padome, izpildot LESD 218. panta 9. punktu[2].

Būtu jāatzīmē, ka šajā priekšlikumā netiks iekļauta ES nostāja atbalstīt moratorija pagarināšanu attiecībā uz muitas nodokļiem par elektronisku nosūtīšanu un moratorija pagarināšanu attiecībā uz prasībām, kas paredzētas 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību XXIII panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā (prasības gadījumos, kad nav pārkāpuma, un citās situācijās), jo Padomes 2015. gada 27. novembra Lēmums (ES) 2015/2236 nosaka, ka moratorijs tiek pagarināts uz nenoteiktu laiku.

Pašreizējais priekšlikums aptver šādus jautājumus, kuros lēmumi var tikt pieņemti.

- **<u>Subsīdijas zivsaimniecībā.</u>** ANO ilgtspējīgas attīstības 14. mērķa 6. mērķrādītājs ("IAM 14.6."), par kuru 2015. gadā vienojās valstu vadītāji, kā arī PTO ministru

[2] Ja (pretēji pašreizējām prognozēm) konsenss tiks formalizēts starptautiskā nolīgumā, ar ko groza PTO nolīgumu, vai daudzpusējā starptautiskā nolīgumā starp dažām PTO dalībvalstīm, Komisija, pēc tam kad minētie dokumenti būs pieņemti un nodoti apstiprināšanai 12. Ministru konferencē vai attiecīgajām PTO dalībvalstīm apstiprināšanai 12. Ministru konferences laikā, saskaņā ar LESD 218. panta 6. punktu iesniegs vajadzīgos priekšlikumus.

2017. gada 13. decembra lēmumā (WT/MIN(17)/64), paredz panākt daudzpusēju vienošanos par noteikumiem par konkrētu zivsaimniecības subsīdiju likvidēšanu. Notiek sarunas, un ES būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

- **Tirdzniecību un veselība.** Diskusijas par tirdzniecības un veselības jautājumiem sākās 2020. gadā ar Pasaules Tirdzniecības organizācijā 13 līdzīgi domājošu valstu ("Otavas grupa") sniegtu 2020. gada 24. novembra priekšlikumu (PTO/GC/223) vienoties par Tirdzniecības un veselības iniciatīvu reaģēšanai uz pašreizējām un turpmākām pandēmijām. ES bija viena no sākotnējām iniciatīvas ierosinātājām, kura ierosināja vairākas īpaši ar eksporta ierobežojumiem, tirdzniecības veicināšanas pasākumiem un lielāku pārredzamību saistītas darbības. Priekšlikums arī mudināja Pasaules Tirdzniecības organizāciju krīžgatavības darbā ciešāk sadarboties ar citām starptautiskām organizācijām. Priekšlikumam ir nu jau 26 līdzatbalstītāji. Pārskatīts priekšlikums Vispārējās padomes deklarācijas projektam tika iesniegts PTO 2021. gada 15. jūlijā (WT/GC/W/823) par tirdzniecības politikas reaģēšanu uz Covid-19 pandēmiju un par noturības palielināšanu pret pandēmijām nākotnē. Šajā jomā ES būtu jāatbalsta potenciālais rezultāts attiecībā uz eksporta ierobežojumiem, tirdzniecības atvieglošanas pasākumiem, lielāku pārredzamību un citiem elementiem, kas iekļauti jaunākajā priekšlikumā Vispārējās padomes deklarācijas projektam. Tas var ietvert arī PTO darba programmu darbam pēc 12. Ministru konferences, kuras mērķis būtu uzlabot dalībvalstu noturību pret pandēmijām nākotnē.

- **Pasākumi, kas saistīti ar *TRIPS* līgumā paredzēto intelektuālo īpašumu, Covid-19 pandēmijas un citu pandēmiju apstākļos.** Šīs sarunas ir daļa no PTO notiekošajām diskusijām par to, kā tirdzniecības sistēma var visā pasaulē uzlabot piekļuvi Covid-19 vakcīnām un ārstnieciskajiem līdzekļiem. 2021. gada 21. maijā Covid-19 profilakses, ierobežošanas un ārstēšanas nolūkā vairākas PTO dalībvalstis iesniedza PTO TRIPS padomei paziņojumu ar pārskatītu priekšlikumu par atbrīvojumu no dažiem *TRIPS* nolīguma noteikumiem (IP/C/W/669/Rev.1). ES 2021. gada 4. jūnijā iesniedza PTO Vispārējai padomei paziņojumu "Steidzama tirdzniecības politikas atbilde uz Covid-19 krīzi" (WT/GC/231) un PTO *TRIPS* padomei paziņojumu "Steidzama tirdzniecības politikas atbilde uz Covid-19 krīzi. Intelektuālais īpašums" (IP/C/W/680). ES 2021. gada 18. jūnijā iesniedza PTO *TRIPS* padomei paziņojumu ar projektu Deklarācijai par *TRIPS* nolīgumu un sabiedrības veselību pandēmijas apstākļos (IP/C/W/681). Deklarācijas projekts tiecas precizēt vai atvieglot *TRIPS* nolīgumā paredzētās piespiedu licencēšanas sistēmas izmantošanu, lai pandēmijas apstākļos tā darbotos pēc iespējas efektīvāk. Ņemot vērā šā jautājuma svarīgumu, ES būtu jāatbalsta rezultāts saskaņā ar iepriekš minētajiem ES paziņojumiem. Tomēr nostājai, kas jāieņem ES vārdā, vajadzētu būt pietiekami elastīgai, lai ņemtu vērā uz tekstu balstītā procesa dinamisko raksturu, arī attiecībā uz instrumentu, kas tiek izmantots Ministru konferencē. ES sevišķi vajadzētu būt gatavai pieņemt citus elementus, kurus var ierosināt citas PTO dalībvalstis un kuru mērķis ir uzlabot vai vienkāršot *TRIPS* līgumā paredzētās pašreizējās elastības izmantošanu Covid-19 pandēmijas apstākļos, citās pandēmijās vai citos galējas steidzamības apstākļos, kas saistīti ar sabiedrības veselību.

- **Pārredzamības uzlabojumi lauksaimniecībā.** ES ir cieši pārliecināta, ka tās priekšlikums (JOB/AG/213) ministru lēmumam par pārredzamības uzlabojumiem lauksaimniecībā, kura līdzatbalstītāji ir Kanāda, Japāna un Amerikas Savienotās Valstis, varētu būt pamats lēmumam 12. Ministru konferencē. Priekšlikumā ir iekļautas idejas pārredzamības uzlabojumiem visās lauksaimniecības jomās. Tā ir 12. Ministru konferencei svarīga iniciatīva, ņemot vērā to, ka pandēmija ir izcēlusi

lauksaimniecības atbalsta un tirdzniecības lielākas pārredzamības un prognozējamības nozīmi. Šī iniciatīva varētu būt ticams elements pārtikas nodrošinājuma programmā, ko PTO ģenerāldirektors izvirzījis par 12. Ministru konferences prioritāti.

- **Iekšējais atbalsts lauksaimniecībā.** Sarunas par tirdzniecību kropļojošu iekšējo atbalstu ir iekļautas PTO Lauksaimniecības nolīguma 20. pantā un ir daļa no Dohas Attīstības programmas (DAP) mandāta, kas noteikts Dohas 2001. gada 14. novembra ministru deklarācijā (WT/MIN(01)/DEC/1). Ņemot vērā sarunās ieņemtās atšķirīgās nostājas, ES par iespējamu rezultātu uzskata darba programmu laikposmam pēc Ministru konferences 12. sesijas par tādas tirdzniecības reformu, kas kropļo iekšējo atbalstu.

- **Publisko pārtikas nodrošinājuma krājumu glabāšana.** Sarunu mērķis ir vienoties par "pastāvīgu risinājumu", kas sasniedz mērķi, kurš nosprausts Bali 2013. gada 7. decembrī pieņemtajā Ministru lēmumā par publisko pārtikas nodrošinājuma krājumu glabāšanu (WT/MIN(13)/38-WT/L/913), kā tas interpretēts turpmākajā Vispārējās padomes 2014. gada 27. novembra lēmumā (WT/L/939). Šis mērķis tika atkārtots Nairobi Ministru 2015. gada 19. decembra lēmumā (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). Šis jautājums var būt daļa no darba programmas par iekšējo atbalstu.

- **Eksporta ierobežojumi lauksaimniecībā.** Sarunas par eksporta ierobežojumiem lauksaimniecībā, kā arī par Pasaules Pārtikas programmas atbrīvojumu no eksporta ierobežojumiem, ir parādījušas, ka liela daļa PTO dalībvalstu atbalsta apņemšanos šādus ierobežojumus nenoteikt pirkumiem, kas veikti humanitāriem nolūkiem. Ņemot vērā šā jautājuma svarīgumu, 12. Ministru konferencē ES būtu jāturpina atbalstīt priekšlikumu ministru lēmumam šajā jautājumā, kas varētu būt svarīgs elements pārtikas nodrošinājuma paketē. ES būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

- **Eksporta konkurence lauksaimniecībā.** Lai arī uzskatām, ka uzlabojama gan pārredzamība, gan eksporta konkurences normas, sarunu realitāte rāda, ka interese ir ierobežota. Zināmas izredzes panākt progresu attiecībā uz pārredzamības uzlabojumiem 12. Ministru konferencē tomēr ir. Patiešām, šajā sakarā ES mūsu atbalstītajā priekšlikumā (JOB/AG/213) Ministru lēmumam par pārredzamības uzlabojumiem lauksaimniecībā iekļāva vairākas idejas. Arī eksporta konkurences jomā kārtējā Lauksaimniecības komiteja, kā noteikts minētā lēmuma 5. punktā, reizi trijos gados pārskata Nairobi lēmumu par eksporta konkurenci (WT/MIN(15/45)). Nolūks ir pārskatīt lēmumā ietvertās normas. Panākta vienošanās atlikt pārskatīšanu līdz nākamajai Lauksaimniecības komitejas sanāksmei 2022. gada martā. Lai panāktu šādu vienošanos, 12. Ministru konferencē var būt nepieciešams ministru līmeņa lēmums. ES atbalsta pārskatīšanas atlikšanu.

- **Piekļuve tirgum lauksaimniecībā.** Diskusijas par sarunām par piekļuvi tirgum lauksaimniecības nozarē liecina, ka nav nekādas vēlmes vai reālu izredžu drīzumā PTO atsākt sarunas par tarifu samazināšanu. Tomēr dažas PTO dalībvalstis ir iesniegušas priekšlikumus, kuru mērķis ir sarunu sākšana pēc 12. Ministru konferences un kuri ietver priekšlikumu tarifu vienkāršošanas jomā, kas ietver procentuālo ekvivalentu aprēķinus. ES uzskata, ka attiecībā uz piekļuvi tirgum pārredzamības elementi ir vienīgais iespējamais rezultāts. Tam būtu jāietver ES atbalstītais Austrālijas, Brazīlijas, Kanādas un Ukrainas priekšlikums (JOB/AG/212) par ceļā esošām precēm piemēroto tarifa izmaiņu un režīma pārredzamību. ES būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

- **<u>Īpašais aizsardzības mehānisms (ĪAM) lauksaimniecībā.</u>** Ņemot vērā atšķirīgās nostājas un dalībvalstu neiesaistīšanos, 12. Ministru konferencē rezultāts nav gaidāms. Tomēr ES ir ieinteresēta nodrošināt, lai sarunas par ĪAM tiktu risinātas nevis kā par atsevišķu elementu, bet gan kā daļa no plašākām sarunām par piekļuvi tirgum.
- **<u>Bali lēmuma par tarifa kvotām pārskatīšana.</u>** Diskusijām par Vienošanās par tarifa kvotu pārvaldības noteikumiem attiecībā uz Lauksaimniecības nolīguma (WT/MIN(13)/39, WT/L/914) 2. punktā noteiktajiem lauksaimniecības produktiem pārskatīšanu, būtu jāpanāk rezultāts līdz 2021. gada 31. decembrim. Nav pieņemams pašreizējais nevienādais lēmuma tvērums, kurš atbrīvo ASV un jaunattīstības valstis no nepietiekamas izpildes mehānisma. Ņemot vērā diskusijas, kas risinās kārtējā Lauksaimniecības komitejā, iespējams, ka Ministru sanāksmes rezultāta vietā tiks apsvērts Vispārējās padomes līmeņa rezultāts. ES būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.
- **<u>Kokvilna.</u>** Ņemot vērā sarunās ieņemtās atšķirīgās nostājas, visticamākais 12. Ministru konferences iznākums būtu daži pārredzamības uzlabojumi. Attiecībā uz kokvilnu Eiropas Savienība ideju par pārredzamību ir iekļāvusi atbalstītajā priekšlikumā (JOB/AG/213) ministru lēmumam par pārredzamības uzlabojumiem lauksaimniecībā.
- **<u>Vismazāk attīstītās valstis un ĪDA.</u>** Sarunas par ĪDA noteikumiem ir daļa no DAP, un iespējams 12. Ministru konferences iznākums var precizēt spēkā esošos noteikumus vai piešķirt papildu ĪDA vismazāk attīstīto valstu grupai un, iespējams, citām neaizsargātām PTO dalībvalstīm. Ņemot vērā jautājuma nozīmīgumu, ES būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.
- **<u>Paziņojumi.</u>** Tā kā vajag uzlabot pārredzamību un spēkā esošo paziņošanas prasību izpildi, ES nāca klajā ar priekšlikumu Vispārējās padomes lēmumam par procedūrām pārredzamības uzlabošanai un paziņošanas prasību izpildes uzlabošanai PTO līgumu ievaros (JOB/GC/204/Rev.7). Notiek sarunas, un ES būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.
- **<u>Tirdzniecības problēmas.</u>** Cenšoties stiprināt regulāro PTO padomju un komiteju darba efektivitāti, īpaši attiecībā uz tirdzniecības problēmu izskatīšanu, ES iesniedza PTO priekšlikumu Vispārējās padomes lēmumam par procedūras vadlīnijām PTO padomēm un komitejām, kas risina tirdzniecības problēmas (WT/GC/W/777/Rev.6). Notiek sarunas, un ES būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

Tā kā šobrīd norisinās sarunas par visiem iepriekš minētajiem elementiem, Komisija cer, ka Padome pieņems lēmumu par ES nostāju attiecībā uz sarunu rezultātu, kad situācija attiecībā uz attiecīgajiem tekstiem būs skaidra jau pašas Ministru konferences laikā.

Šī iniciatīva pilnībā atbilst spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā. Līdzīgi lēmumi tika sagatavoti iepriekšējām PTO Ministru konferencēm, tostarp pēdējoreiz – PTO 11. Ministru konferencei 2017. gadā.

## 4. JURIDISKAIS PAMATS

### 4.1. Procesuālais juridiskais pamats

*4.1.1. Principi*

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā*

*struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[3].

*4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā*

PTO Ministru konference ir ar nolīgumu, proti, ar PTO līgumu, izveidota struktūra, kura saskaņā ar PTO līguma IV panta 1. punktu ir pilnvarota pieņemt lēmumus par visiem jautājumiem, kurus aptver jebkurš daudzpusējs tirdzniecības nolīgums, arī lēmumus ar juridiskām sekām.

Iepriekš minētie paredzētie akti ir akti ar juridiskām sekām, jo tie var skart Savienības tiesības un pienākumus.

Paredzētie akti nepapildina un negroza līgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

## 4.2. Materiālais juridiskais pamats

*4.2.1. Principi*

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

*4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā*

Paredzēto aktu galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku, jo tajā ietilpst iespējamie paredzētie lēmumi par DAP.

Tātad ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. pants.

## 4.3. Secinājums

Par ierosinātā lēmuma juridisko pamatu būtu jānosaka LESD 207. pants saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

[3] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

2021/0350 (NLE)

Priekšlikums

# PADOMES LĒMUMS

## par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Tirdzniecības organizācijas 12. Ministru konferencē

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Līgumu par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu ("PTO līgums") noslēdza Savienība ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu 94/800/EK[4], un tas stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī.

(2) Saskaņā ar PTO līguma IV panta 1. punktu un IX panta 1. punktu Pasaules Tirdzniecības organizācijas ("PTO") Ministru konference lēmumus var pieņemt pēc konsensa principa.

(3) PTO Ministru konference 12. sanāksmē (2021. gada 30. novembris– 3. decembris) var pieņemt lēmums par subsīdijām zivsaimniecībā, tirdzniecību un veselību, pasākumiem, kas saistīti ar *TRIPS* līgumā paredzēto intelektuālo īpašumu, Covid-19 pandēmijas un citu pandēmiju apstākļos, pārredzamības uzlabojumiem lauksaimniecībā, iekšējo atbalstu lauksaimniecībai, publisko pārtikas nodrošinājuma krājumu glabāšanu, eksportam noteiktiem ierobežojumiem lauksaimniecībā, ieskaitot Pasaules Pārtikas programmas atbrīvojumu no eksportam noteiktiem ierobežojumiem, eksporta konkurenci lauksaimniecībā, piekļuvi tirgum lauksaimniecībā, īpašo aizsardzības mehānismu lauksaimniecībā, Bali lēmuma par tarifa kvotām pārskatīšanu, kokvilnu, VAV un ĪDA, paziņojumiem un tirdzniecības problēmām.

(4) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem PTO Ministru konferencē, jo attiecīgie lēmumi Savienībai būs saistoši.

(5) Sarunas par subsīdijām zivsaimniecībā ir daļa no Dohas Attīstības programmas (DAP) un tika noteiktas par prioritāti ANO ilgtspējīgas attīstības 14. mērķa 6. mērķrādītājā ("IAM 14.6."), par kuru 2015. gadā vienojās valstu vadītāji, kā arī PTO Ministru 2017. gada 13. decembra lēmumā (WT/MIN(17)/64). Ņemot vērā šā jautājuma nozīmīgumu tirdzniecībai un ilgtspējīgai attīstībai un to, ka Savienība ir viena no tā ierosinātājām, Savienībai būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

(6) Diskusijas par tirdzniecības un veselības jautājumiem sākās 2020. gadā ar Pasaules Tirdzniecības organizācijā 13 līdzīgi domājošu valstu (tā dēvētās Otavas grupas) sniegtu 2020. gada 24. novembra priekšlikumu (WTO/GC/223) vienoties par "Tirdzniecības un veselības iniciatīvu" reaģēšanai uz pašreizējām un turpmākām pandēmijām. ES bija viena no iniciatīvas sākotnējām ierosinātājām. Pārskatīts

[4] OV L 336, 23.12.1994., 1. lpp.

priekšlikums Vispārējās padomes deklarācijas projektam tika iesniegts PTO 2021. gada 15. jūlijā (WT/GC/W/823) par tirdzniecības politikas reaģēšanu uz Covid-19 pandēmiju un par noturības palielināšanu pret pandēmijām nākotnē. Ņemot vērā jautājuma nozīmīgumu, Savienībai šajā jomā būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

(7) Sarunas par pasākumiem, kas saistīti ar *TRIPS* nolīgumā paredzēto intelektuālo īpašumu, pandēmijas apstākļos, tostarp Covid-19 pandēmijas apstākļos, ir daļa no PTO notiekošajām diskusijām par to, kā tirdzniecības sistēma visā pasaulē var uzlabot piekļuvi Covid-19 vakcīnām un ārstnieciskajiem līdzekļiem. 2021. gada 21. maijā Covid-19 profilakses, ierobežošanas un ārstēšanas nolūkā vairākas PTO dalībvalstis iesniedza PTO TRIPS padomei paziņojumu ar pārskatītu priekšlikumu par atbrīvojumu no dažiem *TRIPS* nolīguma noteikumiem (IP/C/W/669/Rev.1). Savienība 2021. gada 4. jūnijā iesniedza PTO Vispārējai padomei paziņojumu "Steidzama tirdzniecības politikas atbilde uz Covid-19 krīzi" (WT/GC/231) un PTO *TRIPS* padomei paziņojumu "Steidzama tirdzniecības politikas atbilde uz Covid-19 krīzi. Intelektuālais īpašums" (IP/C/W/680). ES 2021. gada 18. jūnijā iesniedza PTO *TRIPS* padomei paziņojumu ar projektu Deklarācijai par *TRIPS* nolīgumu un sabiedrības veselību pandēmijas apstākļos (IP/C/W/681), kuras mērķis ir precizēt vai atvieglot *TRIPS* nolīgumā paredzētās piespiedu licencēšanas sistēmas izmantošanu, lai pandēmijas apstākļos tā darbotos pēc iespējas efektīvāk. Ņemot vērā šā jautājuma svarīgumu, Savienībai būtu jāatbalsta rezultāts saskaņā ar iepriekš minētajiem ES paziņojumiem. Tomēr nostājai, kas jāieņem ES vārdā, vajadzētu būt pietiekami elastīgai, lai ņemtu vērā uz tekstu balstītā procesa dinamisko raksturu, arī attiecībā uz instrumentu, kas tiek izmantots Ministru konferencē. ES sevišķi vajadzētu būt gatavai pieņemt citus elementus, kurus var ierosināt citas PTO dalībvalstis un kuru mērķis ir uzlabot vai vienkāršot *TRIPS* līgumā paredzētās pašreizējās elastības izmantošanu Covid-19 pandēmijas apstākļos, citās pandēmijās vai citos galējas steidzamības apstākļos, kas saistīti ar sabiedrības veselību.

(8) Sarunām par pārredzamības uzlabošanu lauksaimniecībā kā transversālam jautājumam Covid-19 pandēmijas laikā no jauna tika pievērsta uzmanība, jo tā palīdzēja saglabāt tirdzniecības plūsmas. Pārredzamība ir būtisks elements, kas informētas sarunu norises labad ļauj uzraudzīt ar Lauksaimniecības nolīgumu uzlikto pienākumu izpildi un gādāt par taisnīgiem, efektīviem un noturīgiem lauksaimniecības tirgiem un tirdzniecību. Ņemot vērā šā jautājuma nozīmīgumu, Savienība kopā ar Kanādu, Japānu un Amerikas Savienotajām Valstīm ir iesniegušas priekšlikumu Ministru lēmumam par pārredzamības uzlabojumiem lauksaimniecībā (JOB/AG/213), un tāpēc Savienībai būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

(9) Sarunas par tirdzniecību kropļojošu iekšējo atbalstu ir iekļautas PTO Lauksaimniecības nolīguma 20. pantā un ir daļa no DAP mandāta, kas noteikts Dohas 2001. gada 14. novembra ministru deklarācijā (WT/MIN(01)/DEC/1). Ņemot vērā sarunās ieņemtās atšķirīgās nostājas, ES par iespējamu rezultātu uzskata darba programmu laikposmam pēc Ministru konferences 12. sesijas par tādas tirdzniecības reformu, kas kropļo iekšējo atbalstu. Ņemot vērā jautājuma nozīmīgumu, Savienībai būtu jāatbalsta saskaņota rezultāta panākšana.

(10) Sarunu mērķis ir vienoties par "pastāvīgu risinājumu", kas sasniedz mērķi, kurš nosprausts Bali 2013. gada 7. decembrī pieņemtajā Ministru lēmumā par publisko pārtikas nodrošinājuma krājumu glabāšanu (WT/MIN(13)/38-WT/L/913), kā tas interpretēts turpmākajā Vispārējās padomes 2014. gada 27. novembra lēmumā (WT/L/939). Šis mērķis tika atkārtots Nairobi Ministru 2015. gada 19. decembra lēmumā (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). Ņemot vērā jautājuma nozīmīgumu, Savienībai

būtu jāatbalsta saskaņota rezultāta panākšana. Šis jautājums var būt daļa no darba programmas par iekšējo atbalstu.

(11) Sarunas par eksporta ierobežojumiem lauksaimniecībā, kā arī par Pasaules Pārtikas programmas atbrīvojumu no eksporta ierobežojumiem, ir parādījušas, ka liela daļa PTO dalībvalstu atbalsta apņemšanos šādus ierobežojumus nenoteikt pirkumiem, kas veikti humanitāriem nolūkiem. Ņemot vērā priekšlikumu ministru lēmumam šajā jautājumā un to, ka 12. Ministru konferencē tas ir svarīgs elements pārtikas nodrošinājuma tiesību aktu kopumā, Savienībai būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

(12) Kārtējā Lauksaimniecības komiteja, kā noteikts minētā lēmuma 5. punktā, reizi trijos gados pārskata normas, kas ietvertas Nairobi lēmumā par eksporta konkurenci (WT/MIN(15/45). Panākta vienošanās atlikt pārskatīšanu līdz nākamajai Lauksaimniecības komitejas sanāksmei 2022. gada martā. Lai panāktu šādu vienošanos, 12. Ministru konferencē var būt nepieciešams ministru līmeņa lēmums. ES atbalsta pārskatīšanas atlikšanu. Turklāt diskusijas apliecinājušas, ka dalībvalstis zināmā mērā ir ieinteresētas panākt lielāku eksporta konkurences pārredzamību. Patiešām, šajā sakarā ES tās atbalstītajā priekšlikumā (JOB/AG/213) Ministru lēmumam par pārredzamības uzlabojumiem lauksaimniecībā iekļāva vairākas idejas. Ņemot vērā to, ka Savienība ir bijusi viena no priekšlikuma ierosinātājām, tai būtu jāatbalsta saskaņota rezultāta panākšana.

(13) Diskusijas par sarunām par piekļuvi tirgum lauksaimniecības nozarē liecina, ka nav nekādas vēlmes vai reālu izredžu drīzumā PTO atsākt sarunas par tarifu samazināšanu. Tomēr dažas PTO dalībvalstis ir iesniegušas priekšlikumus, kuru mērķis ir sarunu sākšana pēc 12. Ministru konferences un kuri ietver priekšlikumu tarifu vienkāršošanas jomā, kas ietver procentuālo ekvivalentu aprēķinus. ES uzskata, ka attiecībā uz piekļuvi tirgum pārredzamības elementi ir vienīgais iespējamais rezultāts. Tam būtu jāietver ES atbalstītais Austrālijas, Brazīlijas, Kanādas un Ukrainas priekšlikums (JOB/AG/212) par ceļā esošām precēm piemēroto tarifa izmaiņu un režīma pārredzamību. Savienībai būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

(14) Diskusijas par īpašo aizsardzības mehānismu (ĪAM) lauksaimniecībā ir turpinājušās saskaņā ar iesniegtajiem priekšlikumiem un Nairobi ministru lēmumu (WT/MIN(15)/43 – WT/L/978). Ņemot vērā atšķirīgās nostājas un dalībvalstu neiesaistīšanos, 12. Ministru konferencē rezultāts nav gaidāms. Tomēr ES ir ieinteresēta nodrošināt, lai sarunas par ĪAM netiktu risinātas kā par atsevišķu elementu. Tādējādi attiecībā uz ĪAM Savienībai būtu jāatbalsta iznākums tikai tad, ja tas ir daļa no plašākām sarunām par piekļuvi tirgum.

(15) Diskusijām par Vienošanās par tarifa kvotu pārvaldības noteikumiem attiecībā uz Lauksaimniecības nolīguma (WT/MIN(13)/39, WT/L/914) 2. punktā noteiktajiem lauksaimniecības produktiem pārskatīšanu, būtu jāpanāk rezultāts līdz 2021. gada 31. decembrim. Nav pieņemams pašreizējais nevienādais lēmuma tvērums, kurš atbrīvo ASV un jaunattīstības valstis no nepietiekamas izpildes mehānisma. Ņemot vērā diskusijas, kas risinās kārtējā Lauksaimniecības komitejā, iespējams, ka Ministru sanāksmes rezultāta vietā tiks apsvērts Vispārējās padomes līmeņa rezultāts. Savienībai būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

(16) Diskusijas par kokvilnu turpinājās Bali ministru lēmuma par kokvilnu (WT/MIN(13)/41 – WT/L/916) 5., 6. un 7. punkta izveidotajos ietvaros un Nairobi Ministru lēmuma par kokvilnu (WT/MIN(15)/46 – WT/L/981) 14. punkta izveidotajos ietvaros. Ņemot vērā sarunās ieņemtās atšķirīgās nostājas, visticamākais 12. Ministru

konferences iznākums varētu būt daži pārredzamības uzlabojumi. Savienībai būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

(17) Sarunas par īpašas un diferencētas attieksmes noteikumiem ir daļa no DAP, un iespējams 12. Ministru konferences iznākums var precizēt spēkā esošos noteikumus vai piešķirt papildu ĪDA vismazāk attīstīto valstu grupai un, iespējams, citām neaizsargātām PTO dalībvalstīm. Ņemot vērā jautājuma nozīmīgumu, Savienībai būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts.

(18) Jautājumā par priekšlikumiem Vispārējās padomes lēmumam par procedūrām pārredzamības uzlabošanai un paziņošanas prasību izpildes uzlabošanai PTO līgumu ietvaros (JOB/GC/204/Rev.7) Vispārējā padomē notiek diskusijas par paziņojumiem. Ņemot vērā, ka ir svarīgi uzlabot pārredzamību un panākt atbilstību spēkā esošajām paziņošanas prasībām, kā arī Savienības kā vienas no priekšlikuma ierosinātājām lomu, Savienībai būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts šajā jomā.

(19) Vispārējā padomē notiek diskusijas par tirdzniecības problēmām attiecībā uz lēmumu par procedūras vadlīnijām PTO padomēm un komitejām, kas risina tirdzniecības problēmas (WT/GC/W/777/Rev.6). Ņemot vērā to, ka ir svarīgi stiprināt kārtējo PTO padomju un komiteju darba efektivitāti, īpaši attiecībā uz tirdzniecības problēmu izskatīšanu un Savienības kā vienas no priekšlikuma ierosinātājām lomu, Savienībai būtu jāatbalsta saskaņots rezultāts šajā jomā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

*1. pants*

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem PTO 12. Ministru konferencē ir šāda.

Pievienoties starp PTO dalībvalstīm panāktajam konsensam ar mērķi pieņemt lēmumus par subsīdijām zivsaimniecībā, tirdzniecību un veselību, pasākumiem, kas saistīti ar *TRIPS* līgumā paredzēto intelektuālo īpašumu, Covid-19 pandēmijas un citu pandēmiju apstākļos, pārredzamības uzlabojumiem lauksaimniecībā, iekšējo atbalstu lauksaimniecībai, publisko pārtikas nodrošinājuma krājumu glabāšanu, eksportam noteiktiem ierobežojumiem lauksaimniecībā, ieskaitot Pasaules Pārtikas programmas atbrīvojumu no eksportam noteiktiem ierobežojumiem, eksporta konkurenci lauksaimniecībā, piekļuvi tirgum lauksaimniecībā, īpašo aizsardzības mehānismu lauksaimniecībā, Bali lēmuma par tarifa kvotām pārskatīšanu[5], kokvilnu, VAV un ĪDA, paziņojumiem un tirdzniecības problēmām.

*2. pants*

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā —*
*priekšsēdētājs*

[5] Ņemot vērā PTO līguma IV panta 2. punkta otro teikumu, tas ietver konsensu, kas Vispārējās padomes sanāksmē varētu tikt panākts starp PTO dalībvalstīm par tāda lēmuma pieņemšanu, kas attiecas uz Vienošanās par tarifa kvotu pārvaldības noteikumiem attiecībā uz Lauksaimniecības nolīguma (WT/MIN(13)/39, WT/L/914) 2. punktā noteiktajiem lauksaimniecības produktiem pārskatīšanu (Bali lēmums par tarifa kvotām).